

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra Skyggebilleder

Citation: Andersen, H. C.: "Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831", i Andersen, H. C.: *Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831*, udg. af Johan de Mylius, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, 1986, s. 144. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-andersen01val-shoot-idm139649681463808/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831

Bogen indledes og afsluttes med en henvisning til malerkunsten. Halvt alvorligt og halvt spøgefældt i indledningen:

her staae nu Billederne, rigtignok kun med løse Træk, men man husker paa, det er jo ogsaa kun Skyggebilleder af Virkeligheden. Man finder Sletter og Bjerge, Byer og Phantasiestykker, selv enkelte smaae Partier, afridsede i en Hast med Pen og Blæk. Digteren viger ikke for Maleren! (s. 10)

hvorpå både maleriet og digtningen opløser sig i ironi i det efterfølgende elegante vers!

Og ved bogens slutning, hvor det er tid at gøre regnskabet op, henvises der igen til malerkunsten:

Maleren gaer ud i Guds Natur, afridser sig der, det enkelte Træ, det enkelte Blad, der ved sin Skjønhed eller særegne Character tiltrækker sig hans Opmærksomhed, samler sig saaledes en Mængde Studier, der siden anbringes i hans Compositioner. Digterens Skizzebog, er derimod hans eget Hjerte, her afprøve sig de store Livsbilleder, der siden fremtræde i hans Værker [...] Saaledes som jeg saae hver Enkelthed, bringer jeg den, føt det Hele nu snart smelter sammen, kun til et eneste Strykke i mit Liv: et smukt Sommerlandskab med det blåstille Hav, de fremmede Lande med deres Mennesker og de høie Bjerge, med Skovene mellem de lette Taageskyer (s. 133-34).

Selv om det sidste tekststed markerer en forskel på, hvad maleren gør, og hvad digteren gør, munder det alligevel ud i en malerisk sammenfatning af rejsens indtryk.

Hele *Skyggebilleder* er gennemvævet med henvisninger til malerkunsten, med understregninger af det maleriske. Faktisk er bogen en billedbog i ord. Andersen lader os medopleve det, han selv har set. Dagbogen fra rejsen er bestemt ikke særlig poetisk eller malerisk, men har dog det interessante ved sig i denne sammenhæng, at den rummer nogle tegninger, H.C. Andersen har gjort undervejs af landskaber, han så. Det er en digter, der lærer sig at skrive ved at se naturen gennem en malers briller.